

КОМЕНТАРІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка до зауважень,
викладених у звіті експертної групи

про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми

49526 Хорватська мова і література та англійська мова,

Перший рівень вищої освіти, спеціальність 035 «Філологія»,

Спеціалізація 035.037 – *Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська*

Висловлюємо щиро вдячність членам експертної групи за високопрофесійний, неупереджений, конструктивний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОПП з підготовки бакалаврів філології зі спеціальності «Філологія» у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Безперечно, висловлені рекомендації сприятимуть покращенню, оптимізації ОПП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань різних груп стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1 «Проектування та цілі освітньої програми» <i>Рівень відповідності Критерію 1: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. ЕГ вважає, що ОП відповідає критерію 1, оскільки ОП «Хорватська мова і література та англійська мова» дає можливість досягти РН, визначених стандартом ВО за спеціальністю 035 Філологія та рівнем вищої освіти Бакалавр (1.1), має чітко сформульовану мету, яка узгоджується з місією та пріоритетними напрямками розвитку КНУ імені Тараса Шевченка (1.3). Під час розробки ОП було враховано інтереси різних груп стейкхолдерів (1.4), а мета та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП (1.5). Унікальність ОП зумовлюється поєднанням двох слов'янських та англійської мов, що відповідає актуальним тенденціям сучасної гуманітаристики, сприяє всебічному розвитку здобувачів освіти та забезпечує їхню конкурентно-спроможність в умовах наукового і професійного середовища. Недоліки. ЕГ вважає окреслені недоліки такими, які загалом не впливають на якість ОП і можуть бути усунені у робочому процесі. 1. У редакції 2024 року введена ЗК6 (1), досягнення якої забезпечує ОК 1. Проте у РПНД цього ОК зміни щодо введення додаткової ЗК не відобразилися. 2. У ЗВО налагоджено процес залучення стейкхолдерів до проектування ОП. Однак під час спілкування зі здобувачами освіти ЕГ виявила, що вони не подавали жодних пропозицій щодо формулювання мети та ПРН. Рекомендації. 1. До початку нового навчального року оновити робочу програму ОК 1, відобразивши у ній зміни, пов'язані з введенням ЗК6(1). Це забезпечить узгодженість між загальними компетентностями ОП та РП, а також змістом ОК. 2. Рекомендуємо запровадити регулярні консультації та опитування здобувачів ВО щодо змісту ОП, а також створити зручний механізм подання та розгляду їхніх пропозицій, що сприятиме їхньому	Дякуємо шановним експертам за ґрунтовний аналіз результатів проектування ОП «Хорватська мова і література та англійська мова», відзначення її позитивних практик, що цілком відповідають Критерію 1. Вважаємо за доцільне наголосити на унікальності ОП через поєднання державної мови, двох слов'янських та англійської мов, що враховує сучасні вимоги ринку праці та є конкурентною перевагою випускників. Комплексність і виваженість програми убачаємо також в її узгодженні з місією і стратегією розвитку КНУ імені Тараса Шевченка, чітко сформульованій меті, інтеграції з європейськими практиками, досвідом аналогічних вітчизняних і зарубіжних програм, міжнародним контекстом і мобільністю, гнучкістю освітньої траєкторії. У відповідь на висловлені експертами зауваження дозволяю надати коментарі. 1. РПНД ОК1 була затверджена перед початком I семестру 2023-2024 навчального року (30.08.2023р.). Введена у вересні 2024 р. ЗК6 (1) не могла бути відображена в редакції ОП 2024 року, а набір на ОП у 2024-2025 навчальному році не здійснювався. Разом з тим ми вважаємо, що окремі теми ОК1, а саме: «Академічна доброчесність як фундамент якісної освіти. Цінності академічної доброчесності у сучасній науці. Ознайомлення з Етичним кодексом університетської спільноти» (с. 8 РПНД) сприяли досягненню ЗК6(1). Необхідні змістові зміни, пов'язані з уведенням додаткової ЗК6 (1), відображено в оновленій типовій РПНД ОК1, яку, згідно з усталеним в ННІФ порядком, буде затверджено та оприлюднено на електронній сторінці ОП до початку 2025 навчального року. Таким чином,

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
більш активному залученню до обговорення ОП.	ми не вважаємо висловлене шановними експертами зауваження недоліком, а перспективою подальшої роботи, що, як слушно зауважено експертами, ми зможемо реалізувати в робочому процесі. 2. У ЗВО налагоджено процес залучення стейкхолдерів, у тому числі здобувачів освіти, до обговорення ОП, що було підтверджено здобувачами на фокус-зустрічі з ЕГ і відображено у Звіті ЕГ: «Під час розробки ОП було враховано інтереси різних груп стейкхолдерів (1.4)» (стор.6). Така співпраця відбувається систематично під час реалізації ОП, починаючи від розробки ОП, визначення її цілей та формулювання програмних результатів навчання. У процесі планування нової редакції ОП (від 2024 року) здобувачі освіти мали можливість висловити свої міркування і пропозиції стосовно перспектив розвитку програми, що було обговорено на засіданнях кафедри слов'янської філології з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Так, за результатами останнього перегляду, курсова робота тепер виконується студентами у 6-му семестрі (замість 4-го у попередній програмі 2021-го року), в оновлену редакцію ОП 2024-го року були внесені такі зміни, які розширюють індивідуальну освітню траєкторію студентів в результаті вивчення вибіркових дисциплін з пропонованих інститутських переліків. Хочемо також зауважити, що залучати здобувачів бакалаврського рівня освіти до формулювання мети та ПРН не можемо вважати продуктивним через їхню недостатню підготовленість, обізнаність зі специфікою та особливостями створення ОП, складною термінологією, якою вони не володіють. Дякуємо експертам за висновок, що окреслені недоліки загалом не впливають на якість ОП, вони будуть нами усунені в робочому порядку.
Критерій 2 «Структура та зміст освітньої програми» <i>Рівень відповідності Критерію 2: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. ЕГ вважає, що ОП відповідає критерію 2, оскільки обсяг ОП та окремих компонентів відповідає вимогам законодавства та фактичному навантаженню (2.1, 2.7), ОК становлять взаємопов'язану систему, а зміст ОП дає змогу досягти ПРН (2.2). Формулювання предметної області відсутнє, але ВСО, спілкування з гарантом, аналіз ОК і ВК засвідчують відповідність Стандарту (2.3). Здобувачі ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію (2.4), здійснювати практичну підготовку в обсязі, достатньому для подальшої професійної діяльності (2.5) та мати сформовані соціальні навички (2.6). ОП загалом практикоорієнтована, хоча такий характер програми варто систематично увиразнювати відповідними формами роботи і сучасними технологіями навчання	Дякуємо шановним членам ЕГ за визнання позитивних практик ОП в аспекті Критерію 2, а також за висловлену думку щодо технічного характеру недоліків або перебувають у стані усвідомлення їх удосконалення. Стосовно висловлених зауважень дозволимо собі дати наступні коментарі. 1. З огляду на висловлене зауваження, вважаємо за необхідне підкреслити, що структурно-логічна схема ОП створювалася відповідно до вимог на етапі розробки програми. У ній відображені блоки ОК, які згруповані за принципом послідовності опанування та логічності об'єднання: загальногуманітарні дисципліни, загальнофілологічні дисципліни та фахові дисципліни, які розподілені на

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
(2.8). Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку (2.9). Недоліки. ЕГ відзначає, що всі недоліки носять або технічний характер, або усвідомлені групою забезпечення і перебувають у стані удосконалення. 1. У структурно-логічній схемі не відображені семестри, у яких опановуються освітні компоненти. 2. У тексті ОП не виписана предметна область. 3. У програмі фахово-виробничої практики з відривом не відзначена можливість здобувачів пропонувати власну базу практики. 4. Невиправдано в «Придатності працевлаштування» вказані викладацькі посади. Рекомендації. У 2025 році у терміни, визначені внутрішньою системою якості (до початку нового навчального року) 1) у структурно-логічній схемі відобразити семестри, у яких опановуються дисципліни, тоді логіка вивчення курсів буде більш візуалізована; 2) у тексті ОП описати предметну область; 3) у програмі фахово-виробничої практики з відривом відзначити можливість здобувачів пропонувати власну базу практики. Продовжити систематичну роботу по розширенню баз практик. На сторінці ОП зберігати лише актуальну інформацію; 4) у «Придатності до працевлаштування» розмістити перелік проф. кваліфікацій, посад, які можуть обійняти випускники ОП, спираючись на відповідні нормативні документи.	літературознавчі, мовознавчі та перекладознавчі; а також доповнювальні дисципліни «Хорватське країнознавство і фольклор», «Історія хорватської культури». Ці структурні елементи пов'язані відповідним логічним зв'язком, графічно візуалізують цю логіку та послідовність вивчення дисциплін, а також шлях здобувача від опанування теоретичних відомостей широкого спектру гуманітарних і профільних дисциплін до закріплення набутих знань, умінь та навичок під час проходження фахово-виробничої практики, написання курсової роботи, кваліфікаційної роботи бакалавра та складання комплексних підсумкових іспитів. Отже, СЛС відображає струнку, логічну взаємопов'язану систему ОК, які в сукупності уможливають досягнення мети та ПРН, натомість навчальний план деталізує за семестрами хронологічну послідовність здобуття загальних і фахових компетентностей і результатів навчання за відповідними ОК. Для оперативного управління краще, як нам уявляється, аби розподіл дисциплін по семестрам визначався навчальним планом (який може змінюватись щороку), а не описом ОП, який змінюється раз на 4 роки. Жодних вимог і жодних форм СЛС в Україні на сьогодні не затверджено, і в Університеті такі схеми укладаються тим способом, який є найбільш зручним і для укладачів програми і для розробників навчальних планів у відповідному структурному підрозділі. Підсумовуючи наведену аргументацію, наголошуємо, що йдеться саме про структурно-логічну, а не хронологічну схему, створену у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 «Філологія» (від 20.06.2019 р.), що не можемо вважати недоліком. 2. Норма, згідно якої при укладанні опису освітньої програми до її опису слід включати опис предметної області була внесена в Закон України Про вищу освіту Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», який набув чинності 17 серпня 2024 року, і вона є обов'язковою для всіх освітніх програм сформованих (редагованих) після 31 грудня 2024 року. Опис цієї ОП створювався задовго до появи у законодавстві норми щодо відображення опису предметної області в освітній програмі. Він

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	створювався відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 «Філологія» (від 20.06.2019 р.) та вимог ЗВО, визначених у «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (с. 41). Зважаючи на те, що структура опису ОП є чітко визначеною та має усталений перелік розділів, відображає всі необхідні позиції програми, у розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми», у підрозділі «Предметна область» прописані ті характеристики освітньої програми, які зазначено у дужках (галузь знань/спеціальність/спеціалізація програми). Окрім того, предметна область окреслена у меті програми, основному фокусі та її особливостях. Таким чином розроблені до цього часу описи ОП і не повинні були містити опис деталізовано виписаної предметної області, оскільки ця вимога на момент створення програми не була передбачена чинним законодавством. 3. Поділяємо позицію експертів щодо необхідності продовжити систематичну роботу по розширенню баз практик і важливості кореляції завдань фахово-виробничої практики із програмою. Цей аспект констатовано в п.10 «Перспективи подальшого розвитку ОП» ВСО. У цьому напрямку реалізовано низку заходів, а саме: підписані угоди про проходження практики з Інститутом мовознавства ім.О.О.Потебні НАН України, Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, а також Меморандум про співпрацю з ГО «Вікімедія – Україна», на базі якої студенти ОП проходили практику у 2024-2025 н.р. Інформація щодо проходження здобувачами освіти обов'язкової практики, її обсягів, змісту, завдань та інших пов'язаних аспектів розміщена на сторінці ОП, є доступною, вичерпною та актуальною. Водночас маємо зазначити, що РПНД до кожного ОК розробляється на конкретний навчальний рік і затверджується до його початку. Відповідно до п. 2.5. Положення про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ (https://surl.li/bcndom), покликання на який розміщено на сторінці ОП, студенти мають право пропонувати власну базу практики, у такому випадку відповідна пропозиція має бути розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології, а за умови її схвалення – відображена у РПНД, затверджена та оприлюднена у визначений строк. У затвердженій на 2024-2025 н.р.

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	РПНД «Фахово-виробнича практика з відривом від теоретичного навчання» вказано бази практик, з якими КНУТШ має чинні угоди. Звертаємо увагу на те, що здобувачі освіти за ОП цього року проходили практику вперше, її плануванню та організації передували зустрічі з представниками ГО «Вікімедія – Україна», консультації зі студентами, які не висували окремих пропозицій про проходження практики в індивідуальному порядку. В рамках реалізації Меморандуму про співпрацю з ГО студенти-практиканти мали змогу актуалізувати та реалізувати теоретичні «знання зі слов'янознавчих дисциплін через їх практичне застосування у сфері створення, інтерпретації, перекладу текстів різних стилів і жанрів» (https://surl.li/jefkkc), що повністю корелює з визначеною у РПНД метою, яку було досягнуто. 4. Дозволимо собі зауважити, що у зазначених формулюваннях розділу «Придатність до працевлаштування» ми посилаємося на Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Бакалавр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях; на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження педагогічної практики); у засобах масової інформації; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів» (с. 13. URL: https://surl.li/xndngj). ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, але навчання за ОП та присвоєння освітньої кваліфікації надає можливість працевлаштування виключно у закладах загальної середньої освіти. В проєкті нової ОП за 2025 р. придатність до працевлаштування сформульовано предметніше та конкретніше. Стосовно рекомендації розмістити у рубриці «Придатність до працевлаштування» перелік проф. кваліфікацій і посад, які можуть обійняти випускники ОП, дозволимо собі зауважити, що програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, це зазначено у її профілі, прописано у ВСО. Натомість ОП описує сферу можливого працевлаштування випускників, які здобувають освітню кваліфікацію «Бакалавр філології» за спеціалізацією «Слов'янські

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська», а саме: в науковій, літературно-видавничій та культурно-освітній галузях: в інститутах гуманітарного сектору, адміністративних установах, музеях, бібліотеках, архівах, творчих спілках, мистецьких та культурних фондах і центрах; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у різних галузях народного господарства, компаніях, малих підприємствах, «де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів». Багаторічна практика збирання інформації про працевлаштування випускників попередніх років засвідчує успішну професійну реалізацію хорватистів в усіх зазначених сферах і галузях господарства. Детальна інформація про це відображена у ВСО (Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми). Зауважуємо також, що в підготовлюваному проєкті нової ОП-2025 р. придатність до працевлаштування вже сформульовано предметніше та конкретніше.
Критерій 3 «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання» <i>Рівень відповідності Критерію 3: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. ЕГ було з'ясовано, що доступ до ОП та визнання РН повністю відповідають вимогам за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. Процедура вступу є прозорою, чіткою та не містить дискримінаційних положень. Правила прийому, перелік ОП, за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання, вагові коефіцієнти оцінок з предметів національного мультипредметного тесту, вимоги до мотиваційного листа та критерії його оцінювання є у вільному доступі на сайті приймальної комісії (3.1). В університеті є положення, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (3.3), і визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (3.4), проте практик визнання таких результатів не було. Зважаючи на наведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 3 за рівнем В. Позитивною практикою, на думку ЕГ, є залучення здобувачів до програм академічної мобільності і послідовне дотримання процедур визнання ПРН, здобутих під час академічної мобільності. Недоліки. Хоча на ОП є положення, яке регулює визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, не всі здобувачі ознайомлені з можливостями неформальної освіти. Рекомендації. Рекомендуємо гаранту ОП спільно з НПП до початку нового навчального семестру розробити план заходів, спрямованих на ознайомлення здобувачів з можливостями неформальної освіти з конкретних ОК.	Дякуємо шановним членам ЕГ за відзначення позитивних практик у контексті Критерію 3. Уважаємо за необхідне наголосити на надзвичайно позитивній практиці академічної мобільності у межах реалізації ОП та на кафедрі слов'янської філології загалом, яка має високий показник участі здобувачів в академічній мобільності у межах ННІФ. Це неоціненний досвід фахової підготовки. Враховуючи сучасні тенденції поширення практик неформальної освіти і набрання чинності наказу Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», в Університеті було розроблено і введено в дію наказом ректора №86-32 від 07.02.2023 «Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка». Документ оприлюднений на сайті університету, здобувачі мають вільний доступ до нього (http://surl.li/wiwyfv). Університет не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального та/або інформального навчання. Кафедра слов'янської філології співпрацює з ГО «Аналітичний центр

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	балканських досліджень», що пропонує сертифіковані програми з балканістики. Здобувачі ОП проінформовані про таку можливість і вже двоє студентів з інших ОП кафедри успішно пройшли навчання. Водночас хочемо наголосити, що неформальна освіта залежить від бажання й вибору кожного здобувача і пов'язана не лише з його формальними, але часто й матеріальними можливостями, коли йдеться про офіційне підтвердження здобутої неформальної освіти. Крім того, інформування здобувачів освіти про організаційні та інші деталі здобуття неформальної освіти не може входити до спектру обов'язків закладів формальної освіти, зокрема ЗВО. Не зустрічали ми таку практику і під час вивчення досвіду організації освітнього процесу в закладах вищої освіти в європейських країнах-партнерах. Рекомендацію розробити план заходів, спрямованих на ознайомлення здобувачів з можливостями неформальної освіти з конкретних ОК прийняти до виконання не можемо – забезпечення споживачів для ринку неформальної освіти не є завданням програм формальної освіти.
Критерій 4 «Навчання і викладання за освітньою програмою» <i>Рівень відповідності Критерію 4: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. ЕГ було з'ясовано, що навчання і викладання за освітньою програмою відповідає вимогам Критерію 4. Методи і форми навчання і викладання корелюють із цілями ОП та ПРН і враховують принципи студентоцентрованості та академічної свободи (4.1). Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію про його організацію, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК безпосередньо від викладачів, РПНД знаходяться у відкритому доступі на сайті кафедри (4.2). Здобувачі ОП беруть участь у наукових та науково-практичних конференціях, долучаються до заходів Центру хорватської мови та культури, проводять наукові дослідження під час написання курсової та кваліфікаційної роботи (4.3). Удосконалення змісту ОК за ОП відбувається системно, з урахуванням сучасних практик і методик викладання та досвіду, отриманого в результаті співпраці з вітчизняними і зарубіжними представниками академічної спільноти, наукових стажувань і підвищення кваліфікації (4.4). На ОП міжнародна діяльність здійснюється шляхом участі здобувачів та викладачів у програмах академічної мобільності, у літніх школах, міжнародних конференціях, семінарах та вебінарах (4.5). Зважаючи на наведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 4 за рівнем В. Недоліки. У списку рекомендованої літератури РПНД ОК 12.1, 12.2, 13, 16 наявні застарілі джерела. Рекомендації. НПП раз на 2 роки оновлювати список	Щиро вдячні шановним експертам за відзначення позитивних практик відповідно до алгоритму Критерію 4. Хочемо ще раз наголосити на тому, що навчання і викладання за ОП пов'язані з активною інтернаціоналізацією діяльності Університету: кафедра слов'янської філології має унікальну практику й тяглу традицію співпраці з провідними ЗВО слов'янських країн, зокрема Республіки Хорватії, Чеської Республіки, Республіки Словенії, підтримує плідну комунікацію з Посольствами і Міністерствами освіти цих країн. У відповідь на висловлені рекомендації дозволяє подати коментар. Поділяємо думку експертів про необхідність оновлення списків рекомендованої літератури в РПНД. Визнаємо, що це є важливим аспектом забезпечення якості освіти та відповідності навчального процесу сучасним науковим досягненням і викликам, особливо для природничих, технічних і медичних наук, у яких науковий прогрес швидко змінює парадигми та усталені знання. Деяко інша ситуація є в гуманітарній сфері. Фундаментальні праці, теоретичні концепції і класичні підручники, які закладають основи дисциплін ОК 12.1 «Вступ до літературознавства», ОК 12.2 «Вступ до мовознавства», ОК 13 «Вступ до слов'янської філології», ОК 16 «Українська мова» досі залишаються актуальними, ґрунтуються на

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
рекомендованих джерел у РПНД. НПП, задіяним до реалізації ОК 12.1, 12.2, 13, 16, оновити списки рекомендованої літератури в РПНД.	попередніх напрацюваннях – їх розуміння неможливе без ознайомлення з апробованими джерелами, перевиданнях яких є проблематичним і неактуальним з багатьох причин. Тому у списках рекомендованої літератури зазначених дисциплін наявні такі праці, як: - П.В.Білоус. Вступ до літературознавства (Київ, 2011), - М.П.Кочерган. Вступ до мовознавства (Київ, 2014); - В.В.Лучик. Вступ до слов'янської філології. 2-е вид., випр. і доп. (Київ, 2013) та ін. Оскільки ці праці адресовані першокурсникам, то важливо, щоб вони могли ознайомитися із найпоказовішими, зокрема тими, які демонструють а) етапи розвитку літературознавства і мовознавства; б) були доступними для сприйняття та осмислення саме студентами-першокурсниками, котрі лише роблять перші кроки в досягненні філологічної науки. Літературознавчі хрестоматія й антологія містять праці методологічного характеру, не перекладені на сьогодні українською мовою. Скажімо, Ф.Шіллера, Г.В.Ф.Гегеля, В.Гюго, М.Бахтіна та інших, уміщених у хрестоматії 1995р. Деякі із них, рекомендовані у списку для самостійного опрацювання, у свій час вийшли у серії «Пам'ятки естетичної думки» саме у 60-х роках в українському перекладі із ґрунтовними передмовами, поясненням незрозумілих слів і понять, що також важливо для їх критичного сприйняття (Арістотель, Буало, Горацій). Щодо праці М.Коцюбинської, то вона унікальна в тому плані, що в умовах хрущовської відлиги авторка змогла поміркувати про естетичну (не тенденційну, політично заангажовану) функцію літератури, проілюструвавши свої міркування численними прикладами. Праця більше не перевидавалася, засвідчує не лише об'єктивну постановку важливої літературознавчої проблеми, а й демонструє студентам чин дослідниці. Водночас у списках рекомендовано й новіші праці, напр.: Р. Харчук. Український літературний модернізм: від сходження до сутінків (Львів, 2023); І.Я Філак. Вступ до слов'янської філології: навчально-методичний посібник (Ужгород, 2023). Крім того, списки рекомендованої літератури містять праці викладачів, які забезпечують ОК, властиво, що вони на них спираються: напр., «Вступ до літературознавства. Хрестоматія / Упор. Н. І. Бернадська. Київ, 1995»; колективний підручник «Вступ до мовознавства», Київ, 2016, співавтором якого є С. М. Лучканин). На нашу думку, баланс між сучасними та фундаментальними джерелами

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	дозволяє студентам отримати комплексне бачення предмету: від базових основ до сучасного стану науки. Вочевидь, ця стратегія у найближчій перспективі не зміниться. Напевно, існує також потреба роз'яснення поняття хронологічних меж застарілих і сучасних джерел. Водночас маємо зазначити, що перегляд РПНД відбувається регулярно, тому списки рекомендованої літератури буде актуалізовано протягом наступних двох років.
Критерій 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» <i>Рівень відповідності Критерію 5: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання (5.1); форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (5.2); правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу й забезпечують об'єктивність екзаменаторів (5.3); політика і процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими і зрозумілими. ЗВО популяризує дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу; визначено процедури протидії порушенням академічної доброчесності (5.4). Наявне ліцензійне програмне забезпечення StrikePlagiarism для перевірки наукових та навчально-методичних матеріалів на виявлення ознак плагіату. Зважаючи на наведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 5 за рівнем В. Недоліки. ЕГ вважає, що розвиток сучасних технологій нівелює результативність реферату як виду роботи для відпрацювання тем, за якими виникла заборгованість. Рекомендації. До 1 вересня 2025 року розглянути можливості проектних технологій для відпрацювання тем, за якими виникла заборгованість.	Дякуємо шановним експертам за ретельний аналіз освітньої діяльності за Критерієм 5. Вважаємо за необхідне наголосити, що реалізація ОП за Критерієм 5 здійснюється у полі чинного законодавства і нормативної бази ЗВО. На ОП розроблені й детально прописані в документах усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання, встановлені принципи й механізми регулювання конфліктних ситуацій, з якими ознайомлені здобувачі; окрім того, у робочих програмах навчальних дисциплін детально відображені критерії оцінювання за різними видами контролю та формами роботи, а самі документи доступні здобувачам і є орієнтиром для якісної підготовки. Розроблені та прописані критерії дають можливість об'єктивно оцінити здобувачів освіти. Види робіт для відпрацювання тем, за якими виникла заборгованість, у кожному окремому випадку визначаються викладачем, що забезпечує реалізацію ОК. У відповідь на зауваження та рекомендації у контексті Критерію 5 хочемо окремо підкреслити, що розвиток сучасних інформативних технологій вважаємо позитивним аспектом в контексті опанування здобувачами навчального матеріалу, оскільки це розширює можливості доступу до рекомендованих викладачем джерел, навчальних матеріалів та науково-методичних праць. Одним із ефективних видів як проміжного контролю, так і самостійної роботи для відпрацювання пропущених тем є реферат. Якісне виконання цього аналітичного виду роботи не передбачає просте копіювання інформації з Інтернету, але «виклад матеріалу на певну тему, розгорнутий критичний огляд інформації, отриманої з різних наукових та публіцистичних джерел» (О.Палій, О.Погребняк «Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів з вивчення історико-літературних та літературознавчих дисциплін», 2021) з дотриманням правил цитування та стандартів

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	оформлення прикінцевого списку використаної літератури як обов'язкового структурного елементу, що засвідчує його результативність саме для відпрацювання пропущених тем. Такий різновид роботи як реферат сприяє формуванню навичок роботи з теоретичним матеріалом, аналітичного підходу до висвітлення тієї чи іншої проблематики, уявлень здобувачів про вимоги до підготовки та написання курсової роботи та бакалаврської, що є однією з обов'язкових форм атестації за ОП. Крім того, цей вид роботи сприяє формуванню культури академічної доброчесності серед здобувачів, що, однак, не виключає пошуків нових проєктних технологій для відпрацювання тем, за якими виникла заборгованість.
Критерій 6 «Людські ресурси» <i>Рівень відповідності Критерію 6: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. За результатами експертизи встановлено, що викладачі ОП володіють необхідною кваліфікацією та досвідом для забезпечення її компонентів відповідно до законодавчих вимог (6.1). ЕГ виявила низку публікаційну активність НПП у фахових виданнях. Серед публікацій, що відповідають ОК, наявні статті 2018–2019 років. Викладачі О. Гапченко, О. Заруцька, А. Маслун (працює за сумісництвом), О. Савич (стаж менше 3 р.), Л. Фостер не мають 5 наукових публікацій за останні 5 років. ЕГ залучила не лише матеріали, наведені в табл. 2, а й наукові профілі в базах даних та інформацію, розміщену на сторінці кафедри в рубриці «Співробітники». Увесь цей матеріал дає підстави стверджувати, що в попередні роки публікаційна активність була значно вищою; НПП ставили в пріоритет підготовку підручників і посібників; певні складнощі, пов'язані з дотриманням п. 37 іноземними фахівцями. Процедури відбору викладачів відкриті та справедливі, що дозволяє залучати фахівців із високим рівнем професіоналізму для ефективної реалізації ОП (6.2). Заклад вищої освіти залучає до освітнього процесу практиків (6.3), проте виявлено випадки невиконання їхніх рекомендацій (ЕГ розцінює це як прояв академічної свободи НПП). Також на сайті Вченої ради відсутні результати щорічного опитування здобувачів щодо їхньої задоволеності взаємодією з роботодавцями. Заклад сприяє професійному розвитку викладачів через власні ініціативи або співпрацю з іншими організаціями, що сприяє підвищенню їхньої викладацької майстерності (6.4). Зваживши на ці чинники, ЕГ приймає рішення про рівень В відповідності 6 критерію, але наполегливо радить до 1 січня 2026 року привести у відповідність показники НПП п. 37 Ліцензійних умов. Недоліки. 1. На сайті ННІФ спостерігається неповне заповнення профілів викладачів, зокрема відсутні посилання на Google Scholar та Orcid, що ускладнює	Висловлюємо щирі вдячність експертам за глибокий аналіз щодо відповідності Критерію 6, відзначений високий фаховий рівень та належну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП. ЗВО всіляко стимулює та заохочує публікаційну активність і розвиток професійної майстерності фахівців, що забезпечують викладання дисциплін за програмою. В Університеті налагоджені ефективні практики сприяння професійному розвитку викладачів через систему власних програми та заходів підвищення кваліфікації: Інститут післядипломної освіти; відділ академічної мобільності Київського національного університету імені Тараса Шевченка; відділ міжнародних зв'язків Київського національного університету імені Тараса Шевченка. KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів, KNU Teach Week - платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності. Дозвольте прокоментувати висловлені зауваження. 1. Хочемо зацентувати на нашому усвідомленні, що заповнений профіль викладачів допомагає зробити дослідження доступнішими для широкої аудиторії, формує академічну репутацію. Усі викладачі ННІФ, які забезпечують навчальний процес на ОП, мають свої профілі у системах Google Scholar, Orcid, що передбачено умовами укладання контракту з НПП. Викладачі, як правило, мають також ID в базах Scopus і WoS. Наразі активізовано заповнення репозитарію КНУТШ науково-методичними працями НПП. Викладачі також регулярно оприлюднюють свої праці на сторінці кафедри слов'янської філології на сайті ННІФ

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
моніторинг публікаційної активності. 2. Серед публікацій НПП, які відповідають ОК, є праці 2018–2019 років. 3. Гостьові заняття переважають на ОК, присвячених вивченню мови. Рекомендації. 1. До 1 вересня 2025 р. покращити вміст сайту університету, додавши посилання на академічні профілі викладачів у таких системах, як Google Scholar та Orcid. 2. НПП до 1 січня 2026 року організувати наукову діяльність так, щоб щороку відповідати п. 37, 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. 3. До 1 вересня 2025 р. розширити спектр гостьових занять з різних ОК.	(https://surl.li/hkzhoy). Поділяємо думку експертів про необхідність завершити профілювання здобутків викладачів у зазначених Інтернет-системах. 2. Дозвольте прокоментувати зауваження про праці викладачів за 2018 і 2019 р. Вимогу наводити в акредитаційній справі праці викладачів за останні 5 календарних років ми розуміли так, що не буде порушенням зазначати праці, датовані 2019 роком, оскільки матеріали за ОП готувалися у 2024 р. Окрім того, хочемо також додати, що О. Савич (стаж менше 3 років) недавно захистила дисертацію й отримала науковий ступінь «Доктор філософії», є молодісною перспективною науково-педагогічною співробітницею, яка засвідчила свій рівень під час зустрічі з експертами; А. Маслун є сумісницею, готує дисертацію до захисту і над новими публікаціями активно працює. У 2024 р. вийшла друком її робота: А.Маслун Аспекти вивчення спільнослов'янської лексичної спадщини в сучасних слов'янських мовах. Зб. тез доповідей III Міжнар. наук.-практ.конф. «Слово в сучасній науковій парадигмі: євроінтеграційний контекст» (28 листопада 2024 р.). Кропивницький, 2024. С.73-76. Викладачі О. Заруцька, О. Гапченко та Л. Фостер (дипломи «Відмінник освіти України» (1997), «Кращий викладач факультету соціології Київського університету у 2015-2016 рр.») мають достатній стаж науково-педагогічної роботи, а їх наукова діяльність свідчить про відповідність п. 37, 38 Ліцензійних умов. Перепрошуємо за неточності, допущені при укладанні таблиці 2 через об'єктивні й суб'єктивні обставини. Надаємо уточнену інформацію про публікації О. Заруцької, О. Гапченко та Л. Фостер за останні 5 років. О.А.Заруцька: Zarutska O.A. Traditional pedagogical approaches in the context of higher education digitalization. Ad alta-journal of interdisciplinary research. Vol.12. Iss. 2. P. 44-47. Special Issue:SI. Published:2022. Indexed:2022-08-11 (Web of Science); Zarutska O.A. Cultural Practices of Managing Social-Cultural Activity: Foreign Experience and Domestic Realities. Khazar journal of humanities and social sciences. Vol. 26. Iss. 3. P9-20. Special Issue: SI DOI 10.5782/kjhss.2023.9.20. Indexed:2023-09-27 (Web of Science); Zarutska O.A. Features of explication "practice": between ukrainian soviet and chinese marxism características da explicação "prática": entre o marxismo soviético ucraniano e o marxismo chinês Kalagatos-revista de filosofia Vol.20. Iss.2. Special Issue: EK23033. Indexed:2023-07-16 (Web of Science); Zarutska O.A. Analysis of Modern Socio-Cultural Processes in Ukraine and their Impact on the National

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	Identity and Resilience Growth of Ukrainians in the Conditions of War. <i>Kurdish Studies</i> Feb 2024 Vol.12, No 2, pp.2780-2790. URL: KurdishStudies.net Received: December 2023 Accepted: January 2024 DOI: https://doi.org/10.58262/ks.v12i2.20 (Scopus) ; Заруцька О.А. Вплив поглядів А. Рігеля на формування мистецтвознавчих концепцій (історико-філософський аналіз)». <i>Гілея: Науковий вісник</i>. Зб.наук.пр. 2020. №152(1). С. 137-142; Заруцька О.А. Українська та зарубіжна культура. Електронний навч. посібник. Київ: КНУ. 2025. URL: https://surl.li/xnkuat; Заруцька О.А. Українська та зарубіжна культура (комплексна навчальна дисципліна): Навч.-метод. комплекс. Київ: Дільниця оперативної поліграфії філос. ф-ту Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2025. URL: https://surl.li/lcvvoq; Л.Ф.Фостер: Громадсько-політична активність: трансформаційні виклики в умовах війни. <i>Соціологія: теорія, методи, маркетинг</i>. 2024. № 2. С. 5–24. (у співавт.) URL: http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001505666; Гапченко О.А.: Асоціативний потенціал антропонімів політичного дискурсу. <i>Українське мовознавство</i> : [зб. наук. праць]. Київ. Вип. 1(52). 2022. С. 79-92 (<i>Категорія Б</i>); Психолінгвістичні аспекти неологізації. <i>Мовні і концептуальні картини світу</i>. Вип. 1 (73). 2023. С. 74-89 (<i>Категорія Б</i>); Психолінгвістичні аспекти омонімії. <i>Мовні і концептуальні картини світу</i>. Вип. 2 (73). 2023. С. 70-80 (<i>Категорія Б</i>); Сугестивна та маніпулятивна лінгвістика. Методичні розробки для проведення лекційних і практичних занять зі студентами денної форми навчання освітньо-наукової програми «Українська мова і література та західноєвропейська мова» освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 035 Філологія (спеціалізації – 035.01 українська мова та література)». Київ, 2023. 32 с. Згадані у звіті викладачі поінформовані про думку експертів та активізують свою публікаційну діяльність у відповідності з наданими рекомендаціями. 3. Стосовно зауваги, що гостьові заняття переважають на ОК, присвячених вивченню мови, вважаємо за необхідне підкреслити, що передусім це зумовлено профілем ОП «Хорватська мова і література та англійська мова». На нашу думку, гостьові заняття з мови і літератури мають низку переваг у порівнянні з лекціями викладачів загальнофілологічних чи загальногуманітарних дисциплін завдяки своїй актуальності, практичній спрямованості, міждисциплінарності. Запрошені

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	викладачі, як правило, є фахівцями з хорватської мови і літератури університетів Хорватії, що дозволяє їм пропонувати студентам знання з найновіших досліджень, які ще не знайшли широкого висвітлення в підручниках. Мовні лекції, передбачені як для студентів-хорватистів, так і для студентів, які вивчають хорватську мову як другу слов'янську, мають безпосереднє практичне застосування, занурюють студентів у природне звучання мови, сприяючи покращенню навичок в аудіюванні, вимові, сприйнятті живої мови. Крім того, сучасні мовознавчі дисципліни мають міждисциплінарний характер, вони перетинаються з психологією, когнітивістикою, комп'ютерними технологіями, що дозволяє студентам опановувати сучасні підходи до аналізу мови. Хочемо підкреслити, що ці лекції мають системний характер, вони відбуваються і тепер, коли процес акредитації продовжується. Так, 17 лютого 2025 р. у рамках проєкту «Київські зустрічі в Зумі» відбулася лекція др. С. Франкович «Міфілогічні теми і мотиви Назора», 3 березня 2025 р. – лекція проф. Н.Вейнгович про міський жаргон у текстах загребської нової хвилі 80-х років (інформація на сторінці кафедри у Фейсбукі: https://www.facebook.com/slavicstudieskyiv). Усе зазначене має на меті пояснити пріоритетність гостьових лекцій з хорватської мови і літератури, але, звісно, не виключає розширення спектру гостьових занять з різних ОК. Приймаємо рекомендації експертів і погоджуємося з оцінкою В за Критерієм 6.
Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 7 «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» <i>Рівень відповідності Критерію 7: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. За результатами експертизи ЕГ встановлено, що навчально-методичне забезпечення та ресурси ефективно сприяють досягненню мети та результатів освітньої програми (7.1). Заклад вищої освіти надає безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів відповідно до законодавства (7.2), проте відсутня єдина система для дистанційного навчання. Освітнє середовище відповідає потребам здобувачів вищої освіти та є безпечним для їхнього життя, фізичного і ментального здоров'я (7.3). Забезпечується всебічна підтримка здобувачів освіти в освітніх, організаційних, інформаційних, соціальних та здоров'язбережувальних аспектах (7.4). Створено умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами (7.5), однак у гуртожитку відсутній пандус, що обмежує доступ до будівлі. Впроваджено антикорупційні політики та процедури реагування на цькування, дискримінацію, домагання та конфліктні ситуації, яких послідовно дотримуються	Дякуємо ЕГ за ретельний аналіз ОП за критерієм 7, відзначення відповідних позитивних практик. 1. В Університеті немає жодної програми дистанційного навчання, а обсяги викладання з викладанням інформаційно-комунікаційних технологій постійно зменшуються. Питання організації освітнього діловодства успішно вирішує система Triton, яка є унікальною як за своїми можливостями, так і за відповідності особливостям організації освітнього процесу як в Університеті в цілому, так і в його структурних підрозділах. Впровадження єдиної системи підтримки навчання (LMS) в цілому в Університеті ускладнюється наявністю тісної міжфакультетської кооперації у викладанні за освітніми програмами – на жаль, ні Moodle, ні ILIAS не можуть бути відкриті для Університету в цілому, а відокремлене призведе

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
під час освітнього процесу (7.6). Недоліки. 1. Відсутність єдиної платформи для дистанційного навчання, що ускладнює систематизацію навчально-методичного матеріалу здобувачами впродовж всього терміну навчання. 2. Відсутність пандуса на вході до гуртожитку обмежує доступність будівлі для осіб з інвалідністю. Рекомендації. Упродовж 2025–2027 років, відповідно до плану ЗВО, 1. реалізувати єдину платформу для організації навчального процесу, що забезпечить зручний доступ до інформації та покращить комунікацію між учасниками; 2. установити пандус у гуртожитку для забезпечення кращого доступу для осіб з обмеженими можливостями.	суттєвого ускладнення роботи викладачів (значна частина яких бере участь в реалізації освітніх програм у 3-4 факультетах/інститутах). Враховуючи також постійне нарощування співпраці у формуванні спільних освітніх ресурсів із ЗВО-партнерами з країн ЄС та Великої Британії (які використовують різні модифікації Moodle, ILIAS та OpenEdX) університет поставив перед собою завдання розроблення «парасолькової» системи взаємодії з різними LMS яка б базувалася на одній вище названих систем і на системі авторизації edugain. Тим часом Університет надає науково-педагогічним представникам академічну свободу у виборі та впровадженні форм і платформ для організації онлайн-навчання та самостійної роботи здобувачів. Важливим фактором вибору, як правило, є орієнтація на найбільш невибагливі щодо апаратних можливостей і потужностей каналів комунікації (ZOOM, Google Meet, Google-classroom тощо). Досвід крайніх трьох років показав, що в умовах інфраструктурних збоїв ці програмні засоби є найменш вразливими. І, наостанок, використання під час навчання різноманітних програмних засобів синхронної і асинхронної комунікації сприяє розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти, що є важливим фактором для розширення їх здатності до подальшого навчання та/або працевлаштування. 2. Погоджуємося з думкою експертів, що відсутність пандуса на вході до гуртожитку обмежує доступність до будівлі для осіб з інвалідністю. Оскільки абсолютна більшість споруд будувалася понад 15-20 років тому без дотримання вимоги доступу для осіб з обмеженими руховими можливостями, університет торік уклав дворічну програму їх модернізації (приведення у відповідність до вимог інклюзії), а тим часом мінімізує незручності тих здобувачів освіти які мають особливі потреби (у тому числі з цієї програми) поселяючи їх в ті гуртожитки які вже дообладнані і відповідають вимогам.
Критерій 8 «Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми» Рівень відповідності Критерію 8: В	
Позитивні практики за критерієм. ЕГ констатує, що КНУ імені Тараса Шевченка визначено процедури розроблення, затвердження та перегляду ОП, яких ЗВО послідовно дотримується, створено систему забезпечення якості освіти, яка підкріплена низкою положень та дозволяє вчасно реагувати на недоліки (8.1, 8.5); здобувачі беруть участь у процесі перегляду ОП через анонімне анкетування та усне опитування (8.2); результати	Висловлюємо вдячність експертам за глибокий аналіз ОП щодо відповідності Критерію 8 та визначені рекомендації. Поділяємо увагу експертів до питання обговорення ОП зі здобувачами та внесення конкретних пропозицій. Хочемо наголосити на тому, що моніторинг ОП здійснюється проектною групою, яка щороку аналізує динаміку набору на ОП, думки

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
анкетування та консультацій зі стейкхолдерами обговорюються на засіданні кафедри (8.5); пропозиції роботодавців враховано в новій редакції ОП 2024 р. (8.3); існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників (8.4); вивчаються результати зовнішнього оцінювання якості вищої освіти (8.6); розподілено відповідальність та обов'язки між структурними підрозділами у внутрішній системі забезпечення якості освіти (8.1, 8.7); діють програми підвищення кваліфікації для гарантів, що свідчить про сформовану в академічній спільноті культуру якості (8.7). Недоліки. ЕГ відзначає, що недолік може бути легко усуненим в робочому порядку. Здобувачі не залучені до складу проєктної групи, не запрошуються на засідання проєктної групи /кафедри слов'янської філології для обговорення ОП. Рекомендації. ЕГ вважає, що гаранту та проєктній групі бажано запрошувати здобувачів за ОП у час, визначений внутрішніми процедурами якості, на засідання проєктної групи або кафедри слов'янської філології для обговорення та внесення рекомендацій щодо удосконалення ОП 1 раз на рік.	та рекомендації усіх стейкхолдерів, підсумки опитування здобувачів щодо навчання на ОП тощо. Під час підготовки проєкту редакцій чи нових ОП на кафедрі до обговорення обов'язково запрошуються стейкхолдери, а також випускники попередніх ОП, враховуються думки та оцінки здобувачів, висловлені під час формальних і неформальних опитувань з приводу якості викладання на ОП. Розробка нової редакції ОП 2024 р. була зумовлена саме необхідністю розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Під час підготовки цієї редакції здобувачі за ОП навчалися на першому та третьому курсі відповідно і залучати до обговорення перший курс було недоцільно. Від здобувачів до обговорення залучався третій курс, а також випускники попередньої ОП. Тож у проєкті 2024 року змінено модель вільного вибору студента, підтримано побажання щодо перегляду семестрового розподілу освітніх компонентів. Так, наприклад, ОК.26 «Курсова робота зі спеціальності» було перенесено з 4-го семестру в 6-й. Цілком погоджуємося з рекомендацією ЕГ офіційно запрошувати здобувачів за ОП на засідання проєктної групи /кафедри слов'янської філології для обговорення ОП та внесення конкретних пропозицій, що вже й було зроблено в лютому цього року у зв'язку з підготовкою нової ОП 2025 року.
Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 9 «Прозорість та публічність»	
<i>Рівень відповідності Критерію 9: В</i>	
Позитивні практики за критерієм. ОП «Хорватська мова і література та англійська мова» відповідає вимогам за критерієм 9, оскільки ЗВО надає учасникам освітнього процесу безперешкодний доступ до нормативних документів, які чітко регулюють освітній процес; описані в документах правила і процедури є зрозумілими, чіткими та дотримуються всіма учасниками освітнього процесу (9.1). Проєкт ОП розміщується за місяць до затвердження ОП, сторінка ОП містить пошту гаранта для надсилання пропозицій щодо удосконалення ОП (9.2). Інформація про ОП, яка розміщена на сайті КНУТШ, є повною та достовірною (9.3). Недоліки. ЕГ відзначає, що недолік є несуттєвим та може бути усуненим найближчим часом. 1. На сторінці ОП відсутня інформація щодо результатів громадського обговорення проєкту ОП. 2. Інформація в окремих розділах сайту Університету не оновлюється систематично. Рекомендації. ЕГ вважає бажаним відповідно до внутрішніх процедур якості 1. Розміщувати на постійній основі інформацію щодо результатів громадського	Дякуємо ЕГ за всебічний аналіз ОП за Критерієм 9 і відповідним відзначенням позитивних практик цього розділу. 1. Відповідаючи на перше зауваження щодо відсутності на сторінці ОП інформації про «результати громадського обговорення проєкту ОП» (с. 25), дозволимо собі висловити такі міркування. Розміщувати на постійній основі інформацію про результати громадського обговорення проєкту на сторінці ОП є нераціональним з кількох причин. По-перше, громадське обговорення є процедурою, яка відбувається на певному етапі розробки або оновлення освітньої програми. Після завершення цього процесу результати обговорення враховуються у фінальній версії освітнього документа з можливими певними редакціями, після чого він подається на розгляд Вченої ради ННІФ, затверджується Вченою радою університету і вводиться в дію наказом Ректора. Таким чином, збереження попередніх результатів обговорення на кафедральній сторінці

Звіт Експертної групи	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
обговорення проєкту на сторінці ОП; 2. Систематично оновлювати інформацію в усіх розділах сайту університету.	втрачає свою актуальність, оскільки до уваги громадськості пропонується чинна версія освітньої програми. По-друге, постійне збереження проєкту ОП на кафедральній Інтернет-сторінці лише перевантажує сайт зайвою інформацією, яка вже втратила свою актуальність та заважає сприйняттю найважливіших матеріалів. 2. Сторінка ОП, її рубрики оформлені відповідно до всіх чинних вимог, інформація оновлюється регулярно, оскільки ми свідомі того, що цей процес є важливим складником ефективної комунікації, забезпечення якісного доступу до важливої інформації, підвищує довіру партнерів і громадськості до Університету та ННІФ, підтримує їх репутацію. Разом із тим ми не можемо точно прокоментувати недолік 2 і відповідну рекомендацію «Систематично оновлювати інформацію в усіх розділах сайту університету», оскільки вочевидь йдеться, що має місце несистематичне оновлення певної інформації, яку ми не можемо ідентифікувати, спираючись на звіт ЕГ.

Насамкінець ще раз дякуємо шановним експертам за велику аналітичну працю, висловлені зауваження і рекомендації, які ми сприймаємо у позитивному світлі як можливість для вдосконалення і подальшого розвитку.